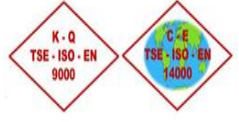

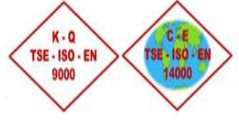
	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
	Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	

DEĞİŞİKLİKLER

No	Tarih	Değiştirilen Maddeler
1	03.12.2021	<p>İkinci Bölüm “Genel Hususlar ve Kurallar” Madde 2-Takvim “Uçuş Takip Sistemine dahil olmayan Havalimanları (Antalya Gazipaşa, Zonguldak Çaycuma, Aydın Çıldır ve Eskişehir Sivil Havacılık Yüksek Okulu) EUROCONTROL’e iletilecek uçuş bilgilerini elektronik ortamda yine bu süreler içerisinde, mevcut formatta Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğüne iletmeye devam edeceklerdir” ibaresi çıkarılmıştır.</p>
2	03.12.2021	<p>İkinci Bölüm Madde 3- (UÇUŞ BİLDİRİM) SORUMLULUK BÖLGELERİ başlıklı konuya, uçuş verilerinin EUROCONTROL’e bildirilmesi sorumluluğu Ülkemize ait uçuş bölgeleri/FIR’ları tablosuna “UK(Ukrayna)” eklenmiştir.</p>
3	03.12.2021	<p>İkinci Bölüm Madde 9- DÜZELTME TALEPLERİ VE İTİRAZLAR başlıklı yazıdan “Milli İdareler ile Yol Ücretleri Merkez Ofisi Arasında Bilgi Alışverişi sayfa (21,22, 24, 29, 30 ve sayfa 31)” çıkarılmıştır.</p>
4	03.12.2021	<p>İkinci Bölüm Madde 9.3- İTİRAZ TALEPLERİ başlıklı konuda “düzeltme talepleri 15 günden 7 gün” ile değiştirilmiştir.</p>
5	03.12.2021	<p>İkinci Bölüm Madde 10.1- UÇUŞLARIN KAYDEDİLMESİ VE BİLDİRİMİ “Uçuş Takip Sistemine dahil olmayan Havalimanları (Antalya Gazipaşa, Zonguldak-Çaycuma ve Eskişehir Sivil Havacılık Yüksek Okulu) ise istenilen uçuş bilgilerini form 3600’e işleyerek Seyrüsefer Daire Başkanlığına iletir” ibaresi kaldırılmıştır.</p>
6	03.12.2021	<p>İkinci Bölüm Madde 10.2- UÇUŞLARIN KAYDEDİLMESİ VE BİLDİRİMİ “Uçuşun olmadığı günler için, kayıtlarımızın tam olması ve gereksiz takibatın önlenmesi bakımından, Havalimanları “(gün) / (ay) / (yıl) tarihinde uçuşumuz yoktur/olmamıştır” şeklinde bir mesaj göndereceklerdir. Bu mesajlar her bir gün için ayrı olarak iletilecektir. Söz konusu mesajlar faks veya elektronik posta ile de gönderilebilecektir.” ibaresi kaldırılmıştır.</p>

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 3 / 19

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Sorumluluk, Tanım ve Kısaltmalar

1. Amaç	3
2. Kapsam	3
3. Hukuki Dayanak	3
4. Sorumluluk	3
5. Tanım ve Kısaltmalar	3

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hususlar ve Kurallar

4 - 13

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

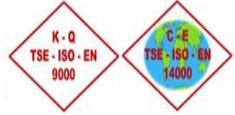
EUROCONTROL'e Bildirim Sorumluluğu
Ülkemize Ait Uçuşların Bölgeleri/ FIR'ları

14 - 18

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

19

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 4 / 19

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Sorumluluk, Tanım ve Kısaltmalar

1. Amaç:

Bu Yönergenin amacı, 13/12/1960 tarihli Uluslararası Hava Seyrüseferinin Emniyeti İçin Avrupa Teşkilatı (EUROCONTROL) Sözleşmesi'nin Bakanlar Kurulunca 30/11/1988 tarih ve 3504 sayılı Kanunla "Yol Ücretlerine İlişkin Çok Taraflı Anlaşma"nın onaylanarak, Ülkemizin 1989 yılında EUROCONTROL'e üye olmasını müteakiben, hava seyrüsefer hizmetlerine yönelik tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin Ülkemiz adına EUROCONTROL Yol Ücretleri Merkez Ofisi (CRCO) tarafından gerçekleştirilmesi için adı geçen birime iletilecek uçuş verilerinin düzenlenmesine yönelik işlemlerin belirlenmesidir..

2. Kapsam:

Bu Yönerge, Türk hava sahasında gerçekleşen ve EUROCONTROL CRCO'ya bildirim sorumluluğu Ülkemiz Yol Ücretleri Ofislerine (RCO) verilmiş olan uçuşları kapsar.

3. Hukuki Dayanak:

Uçuş verileri (flight data) EUROCONTROL CRCO tarafından hazırlanan ve bu bilgilerin hangi formatta gönderilmesi gerektiğine dair operasyonel ve teknik bilgileri içeren 716028 ve 716023 sayılı dokümanlardır.

İşbu yönerge 716028 sayılı dokümanın halen yürürlükte olan güncel versiyonu esas alınarak hazırlanmış olup, orijinal EUROCONTROL Dokümanı yerine geçmez. Tereddüt halinde 716028 sayılı dokümanın orijinal İngilizce metni ile karşılaştırılarak karar verilir.

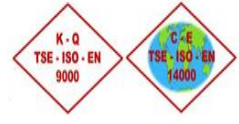
4. Sorumluluk:

17.11.2006 tarih ve B.11.2.DHM.0.81.05.00/702-99-2006-11899 yazı ile iletilen "Uçuş Takip Sistemi Uygulama Yönergesi" ile "EUROCONTROL'e iletilecek "Uçuş Bilgilerine İlişkin Yönerge" kapsamında uçuş bilgilerini hazırlama görevi verilen personele yönerge esaslarının öğretilmesi ilgili amirlerce sağlanır.

Yönerge esaslarının eksiksiz ve doğru yürütülmesinden Havalimanı Başmüdürleri / Havalimanı Müdürleri sorumludur.

5. Tanım ve Kısaltmalar:

EUROCONTROL	: Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı
ICAO	: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü
CRCO	: Yol Ücretleri Merkez Ofisi
RCO	: Yol Ücretleri Ofisleri
FIR	: Uçuş Bilgi Bölgesi
716028	: Uçuş verilerinin CRCO'ya gönderilmesine ilişkin operasyonel kitapçık
716023	: Uçuş verilerinin CRCO'ya gönderilmesine ilişkin teknik kitapçık
NM	: Network Manager – Şebeke Yöneticisi
CORRECTION	: Düzeltme
CLAIM	: İtiraz

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 5 / 19

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hususlar ve Kurallar

1- GİRİŞ

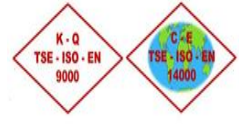
1.1 Ülkemiz 1989 yılında EUROCONTROL'e üye olmuştur. Bu üyelik neticesinde, hava seyrüsefer hizmetlerinin (terminal ve yer hizmetleri dışındaki hizmetler) tahakkuk ve tahsilat işlemleri Ülkemiz adına EUROCONTROL CRCO tarafından gerçekleştirilmeye başlanılmıştır. Türk hava sahasında gerçekleşen ve Havalimanlarımızdan alınan uçuş bilgileri, gerekli kontrol ve düzeltmeler yapıldıktan sonra, Genel Müdürlüğümüz Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğüne, tahakkuk ve tahsilatı yapılmak üzere EUROCONTROL Yol Ücretleri Merkez Ofisi'ne (CRCO) gönderilmektedir. Uçuş verileri (flight data) CRCO tarafından hazırlanan ve bu bilgilerin hangi formatta gönderilmesi gerektiğine dair operasyonel ve teknik bilgileri içeren 716028 ve 716023 sayılı dokümanlara uygun olarak, yine CRCO'ca yıllık bazda belirlenen bir uçuş bildirme/gönderme (transmission) takvimi uyarınca gönderilmektedir.

1.2 Söz konusu takvim, uçuşların gerçekleşmesini müteakip Yol Ücretleri Ofisleri (RCO) tarafından EUROCONTROL CRCO'ya gönderilmesi için üye Ülkelere en fazla 7 ilâ 10 günlük bir süre tanımaktadır (Bu süre, Genel Müdürlüğümüz Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğü'nce Havalimanlarından alınan uçuş bilgilerinin kontrol edilerek düzeltilmesi ve tümünün CRCO'ya gönderilmesi işlemlerinin tamamlanması için gerekli süredir). Uçuşların EUROCONTROL CRCO'ya iletilmesinde meydana gelebilecek gecikme uçuşların tahakkuk işleminin bir sonraki faturalandırma dönemine (faturalandırmalar 1'er aylık periyotlarla yapılmaktadır) sarkmasına, dolayısıyla tahsilatın gecikmesine ve buna bağlı olarak gelir kaybına neden olmaktadır.

1.3 EUROCONTROL CRCO ise, ülkelerden aldığı uçuş mesajlarını, Network Management (NM - Şebeke Müdürlüğü) bilgisayarlarında muhafaza edilen uçuş planları ile eşleştirdikten sonra tahakkukunu yaparak faturalandırmakta ve kullanıcılara/havayolu işleticilerine göndermektedir. Faturalandırma, Ülkemizden gönderilen gerçekleşmiş bir uçuş verisinin NM'deki uçuş planlarından biri ile eşleşmesi şartı ile yapılabileceğinden, gönderilen uçuş verilerinin hatasız olması büyük önem arz etmektedir.

2- TAKVİM

2.1 Genel Müdürlüğümüz Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğü tarafından gönderime hazır hale getirilen uçuş bilgileri EUROCONTROL CRCO'ya adı geçen birim tarafından belirlenen gönderme takvimine göre iletilmektedir. Söz konusu takvime tam riayet edilebilmesi için, ilgili uçuş bilgilerinin Havalimanlarımız tarafından normal şartlarda uçuşun gerçekleştiği günün ertesinde, istisnai durumlarda ise en geç 3 gün içerisinde, Uçuş Takip Sistemi kapsamında, sisteme girişinin yapılması gerekmektedir. ~~Uçuş Takip Sistemine dahil olmayan Havalimanları (Antalya Gazipaşa, Zonguldak Çaycuma, Aydın Çıldır ve Eskişehir Sivil Havaçılık Yüksek Okulu) EUROCONTROL'e iletilecek uçuş bilgilerini elektronik ortamda yine bu süreler içerisinde, mevcut formatta Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğüne iletmeye devam edeceklerdir.~~

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 6 / 19

3- (UÇUŞ BİLDİRİM) SORUMLULUK BÖLGELERİ

Her bir üye ülkenin EUROCONTROL CRCO'ya bildirmekle yükümlü olacağı uçuşlar, sorumluluk bölgeleri esasına dayanarak belirlenmektedir. Söz konusu sorumluluk bölgeleri belirlenirken, her bir uçuşun;

- Sadece bir kez ve kalkış yaptığı üye ülke tarafından veya;
- Kalkış yapılan ülkenin EUROCONTROL üyesi olmaması durumunda ise, EUROCONTROL ücretlendirme bölgesine girdiği EUROCONTROL üyesi ilk ülke tarafından bildirilmesi ilkesine dayanmaktadır.

Sisteme yeni ülkeler dahil oldukça, sorumluluk bölgeleri de EUROCONTROL tarafından yeniden tespit edilmektedir. Bu ilkeye dayanarak hazırlanan ve uçuş verilerinin EUROCONTROL CRCO'ya bildirilmesi sorumluluğu Ülkemize ait uçuş bölgeleri/FIR'ları aşağıdaki gibidir.

	Kalkış Meydanı/Bölgesi'den giren uçuşlar	Şartlar
LT- TÜRKİYE	F*	OR (Irak) veya OS (Suriye) FIR'ları üzerinden	
	H*		
	LL (İsrail)		
	O*	OI (İran), OR (Irak) veya OS (Suriye) FIR'ları üzerinden	
	V*		
	W*		
	LT (Türkiye)		
	R*	UR (Rusya Federasyonu) FIR'ları	UD (Ermenistan), UG (Gürcistan) veya UK (Ukrayna) dan geçenler hariç
	Z*		
	U (UG /UD /UK Hariç)	OI (İran) veya UR (Rusya Federasyonu) FIR'ları üzerinden	UD (Ermenistan), UG (Gürcistan) veya UK (Ukrayna) dan geçenler hariç

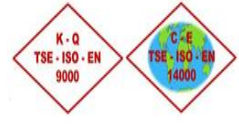
* anılan bölgede yer alan tüm ülkeler.

4- UÇUŞ BİLGİLERİ KAYNAKLARI

4.1 Uçuş bilgilerinin temin edildiği ana kaynaklar şunlardır;

- a. Uçuş Planları (FDPS-Uçuş Verileri işleme sistemi)
- b. Kule Kayıt Formları (Uçuş Takip Sistemi kapsamında bilgisayar ortamında)
- c. Uçuş Aşama Stripleri
- d. Varış (Arrival) Mesajları

4.2 Ülkemizde; EUROCONTROL CRCO'ya bildirilecek uçuşlar Havalimanları tarafından Uçuş Takip Sistemi kapsamında sisteme girişi yapılan uçuşlar arasından yukarıdaki tablo ve Ülkemiz FIR'ına giriş kapısı esas alınarak seçilmektedir. EUROCONTROL aktifleşmiş uçuş planlarını birinci derece, uçuş aşama striplerini varış (ARR) mesajlarını ise ikinci derece uçuş veri kaynağı olarak

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 7 / 19

kabul etmektedir. Doğruluğundan tereddüt edilen uçuş bilgilerinin aktifleşmiş uçuşa ait uçuş planından kontrol edilmesi, gerekmesi halinde düzeltilmesi, bilgilerin EUROCONTROL CRCO'ya hatalı gönderilmesini önleyecektir.

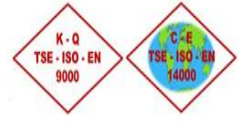
4.3 Bir uçuşun bildirilmesinde ve sonrasında ortaya çıkabilecek bir itiraz durumunda uçuşa ait bilgiler sırasıyla, uçuş kayıtlarından, aktifleşmiş uçuş planlarından ve uçuş aşama striplerinden kontrol edilmelidir. Olası düzeltme talebi veya itirazlarda verilecek cevaplara gerekçe olarak kullanılacağından, uçuş planları ve kullanılan diğer kaynakların dört yıl, bu sürenin uygulanması mümkün değilse, asgari 18 ay saklanması gerekmektedir.

4.4 Esas kaynaklar yukarıda belirtilenler olmakla birlikte, ilave bilgilerin veya teyit edici belgelerin de kullanılması önerilmektedir. Özellikle şirket adreslerinin temininde kullanılacak peşin tahsilat faturaları ve yer hizmeti veren kuruluşlara ait belgeler de kaynak olabilmektedir.

5- UÇUŞA İLİŞKİN İSTENİLEN TEMEL BİLGİLER

5.1 Genel Müdürlüğümüz Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğünce CRCO'ya iletilmesi gereken IFR uçuşlara ilişkin istenilen bilgiler aşağıdaki gibidir;

- Uçuşun Gerçekleştiği Tarih**; uçuş EUROCONTROL üyesi bir ülkeden kalkmış ise, UTC olarak kaydedilen kalkış saatine ait tarih, EUROCONTROL üyesi olmayan bir ülkeden kalkmış ya da gelmişse, EUROCONTROL üyesi ilk devlet/ülke FIR'ına giriş yapılan saate ilişkin tarih, uçuşun kaydedilmesi gereken tarihtir. Aynı uçuşun birbirini takip eden iki güne birden kaydedilerek, mükerrer bildirimde bulunulmasını engellemek için, 22.00 - 02.00 (UTC) saatleri arasında gerçekleşen uçuşların, tekrar gözden geçirilmesi, aynı uçuşun kayıtlarda mükerrer yer almadığından emin olunması önem arz etmektedir.
- Kalkış saati**; UTC cinsinden, gerçek kalkış saati veya kalkış meydanı EUROCONTROL üyesi olmayan bir ülkeden ise Türkiye FIR'ına giriş saatidir. Kayıtlarda UTC zamanı 00:01-23:59 olarak kullanılır. Tarih bilgisinde karmaşıklığa neden olabileceği endişesi ile 00:00, CRCO tarafından geçerli bir saat olarak kabul edilmemektedir.
- Kalkış Meydanı**; ICAO tarafından 7910 sayılı dokümanında yayınlanmış dört-harfli yer göstergelerinden oluşur. Uçuş planındaki 4'lü yer göstergesi kodu "ZZZZ" (bilinmeyen meydan) olarak belirtilen meydanlar için, 18.hanede ilgili meydanın açık adına ilişkin açıklama olup olmadığına bakılmalı, açıklama varsa bu açıklama sistemde mevcut olan açıklama hanesine işlenmelidir.
- Varış Meydanı**; kalkış meydanı için belirtilen işlemler geçerlidir.
- Uçuş tanıtma işareti**; uçuş planının 7.hanesinde verilen bilgidir.
- Hava aracı tipi**; geçerli tipler ICAO'nun 8643 no'lu (Hava Aracı Tip Göstergeleri) dokümanında yayınlanmıştır. Uçağın azami kalkış ağırlığı (MTOW), yol ücretleri hesaplamalarında kullanılan parametrelerden biri olduğundan, hava aracı tipinin doğru yazılması önemlidir. Ayrıca, uçak tipinin sehven daha hafif bir uçak tipi olarak gösterilmesine

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 8 / 19

kullanıcılar itiraz etmeyebileceğinden, böyle bir hata farkına varılmayan gelir kayıplarına sebep olabilir.

- g) **İşletici adı;** fatura uçak işleticisi adına düzenleneceğinden, işletici adının doğru bildirilmesi büyük önem arz etmektedir. İşletici kodları ICAO'nun 8585 sayılı (Hava Aracı İşletici Acenteleri, Havacılık Otoriteleri ve Servisleri Tanıtmaları) dokümanında yayınlanmaktadır.
- h) **Hava aracı tescil işareti;** tescil işareti, uçağın tipi ve azami kalkış ağırlığı (MTOW) gibi sadece o hava aracına özgü bilgilere ulaşılmasına imkân verdiğinden, doğru yazılmasına azami dikkat gösterilmesi gerekmektedir. Tescil işaretlerinde yer alan ülke kodlarının da (örneğin **RA85028**, **UR82029**, **EK32007** vb.) mutlaka bildirilmesi uçak tipinin teyit edilmesi açısından son derece önem taşımaktadır. Ülke kodlamaları ICAO'nun 7 no'lu ekinde yer almaktadır (Örneğin Türkiye'deki tescil işaretleri TC-XXX şeklindedir). Türk şirketlerine ait uçak tescil işaretleri, SHGM tarafından verilen tescil sertifikalarından takip edilmektedir.
- 1) IFR, IFR/VFR (Karma), Devlet, Kalibrasyon, Askeri, Eğitim, SAR (muafiyet kodlaması başlığı altında açıklanmaktadır), Sirküler veya İnsani Yardım Uçuşu gibi herhangi bir uçuşa ait detay bilgilerin araştırılması ve bu tür uçuşların uygun uçuş amacı koduyla belirtilmesi faturalandırma açısından gereklidir.

6- UÇUŞA İLİŞKİN İSTENİLEN İLAVE BİLGİLER

- 6.1 Başka herhangi bir meydana iniş yapmadan, kalkış yapılan limana geri dönen (sirküler) uçuşlarda, planlanan ilk iniş meydanı ve uçulan en uzak noktaya ait bilgi.
- 6.2 EOBD (kalkışla ilişkili olarak uçağın harekete geçeceği tahmini tarih).
- 6.3 IFPLID (IFPS'te her bir uçuş planına verilen özel numara).
- 6.4 FIR giriş/çıkış noktaları koordinatları (FIR giriş/çıkış noktalarının isimleri).

7- MUAFİYET KODLAMALARI

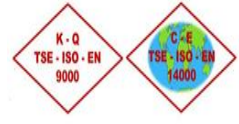
- 7.1 Bazı uçuşlar, yol ücretlerinden muaf tutulabilirler.

Yol ücretlerinden muaf olan uçuşlar;

- a) Müsaade edilen azami kalkış ağırlığı (MTOW) iki (2) metrik tondan az olan hava taşıtları ile yapılan uçuşlar,
- b) SAR uçuşları.

Ülkelerin kendi iradeleri ile muaf tutabilecekleri (opsiyonel muafiyet) uçuşlar ise;

- a) Ülkemizin gerek mütekabiliyet (karşılıklılık) esasına dayalı gerekse tek taraflı olarak muafiyet tanıdığı bazı devletlerin askeri hava taşıtlarıyla yapılan askeri uçuşlar,
- b) Eğitim uçuşları,
- c) Hava seyirüsefer yardımcılarının kontrolü için yapılan test uçuşları,
- d) Sirküler uçuşlar,
- e) VFR uçuşlar,
- f) İnsani yardım amaçlı uçuşlar, Gümrük ve Polis uçuşları

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 9 / 19

- g) Resmi görevli devlet başkanlarını/hükümet başkanlarını/hükümet bakanlarını taşımak için yapılan uçuşlar.

Söz konusu uçuşlar EUROCONTROL CRCO birimine bildirilirken, ilgili muafiyet kodu ile birlikte iletilmesi gerekmektedir. **Dikkat edilmesi gereken husus; yukarıda belirtilen uçuşların, EUROCONTROL'e gönderilmesinden muaf olduğu değil, ücretlendirmeden muaf olduğu anlamına gelmektedir.** Bu nedenle, bu tür uçuşların aşağıda belirtilen şartlara uyması halinde, ilgili kodlarla birlikte sisteme girilmesi gerekmektedir.

VFR uçuşlar, gerçekleştirildikleri ülkede yol ücretlerinden muaf tutuluyorlar ise, EUROCONTROL CRCO'ya bildirilmez, aksi takdirde bildirilir. Ülkemizde VFR uçuşlar yol ücretlerine tabi olmadığından EUROCONTROL'e bildirilmemektedir. Bunun dışında bildirim sorumluluğumuzda bulunan tüm IFR uçuşlar CRCO'ya bildirilir.

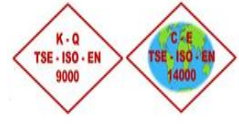
Not: Uçuşlarda tarifeli tarifesiz ayrımı yapılmaz.

- 7.1.1 **S:** Münhasıran, resmi görev seyahatindeki, tahtta bulunan hükümdarları ve yakın ailelerini, devlet başkanlarını, hükümet başkanlarını ve hükümet bakanlarını taşımak için yapılan uçuşlar. Bu durumların, her defasında, uçuş planında uygun bir statü göstergesi veya açıklama ile (STS/HEAD veya STS/STATE gibi) belirtilmesi gerekir. STS/STATE ibaresi uçuşun devlet nezdinde önemli kişi taşımakta olduğunu otomatik olarak göstermez. Bu durumda daha fazla araştırma yapılması gerekir. Taşınan kişi ile ilgili ilave bilgi olup olmadığı kontrol edilmelidir. Örneğin; HEAD OF STATE, PRIME MINISTER, MINISTER OF..., THE KING OF ...gibi. Devlet uçuşlarının belirlenmesi aşamasında aşağıdaki tablodan faydalanılabilir. Söz konusu uçuşlara ait uçuş planları Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğüne iletilmelidir. Adı geçen Şube mütekabiliyet esasını gözeterek, alınan bilgiler kapsamında muafiyet tanınıp tanınmayacağına karar verecektir.

Planda herhangi bir ibare yok	Muafiyet tanınmaz
Planda STS/HEAD veya RMK/".....bakanı" gibi ibare mevcut	Muafiyet tanınır
Planda STS/STATE ibaresi var	Uçuş planında destekleyici/kanıtlayıcı başka herhangi bir bilgi yok ise muafiyet tanınmaz
Boş veya intikal uçuşları	Muafiyet tanınmaz
Eşlik eden uçak	Eğer planda STS/HEAD ibaresi var ise, görevin parçası kabul edilir, muafiyet tanınır
Tereddüt durumunda	Uygun kanıtlar sunulana kadar muafiyet tanınmaz

- 7.1.2 **R:** Yetkili bir SAR kuruluşunun izniyle, arama ve kurtarma amacıyla yapılan uçuşlardır. Uçuş planının 18.hanesindeki açıklama STS/SAR vs. şeklinde yer alır.

- 7.1.3 **T:** Uçuş planında özel bir şerhle belirtilmiş olmak şartıyla, münhasıran bir pilot lisansı veya kokpit seyir personeli belgesi almak amacıyla yapılan eğitim uçuşları. Bu uçuşlar sadece ilgili Devletin hava sahasında yapılmış olmalıdır. Bu uçuşlarda hiçbir şekilde yolcu ve/veya kargo taşınması yapılmamalı ve uçuş hava taşıtının bir yere nakli veya konuşlandırılması amacıyla yapıyor olmamalıdır. Uçuş planındaki açıklama genellikle RMK/Training şeklinde olur.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 10 / 19

7.1.4 **N:** Münhasıran hava seyrüseferine yardımcı olarak kullanılan veya kullanılacak olan yerdeki donanımı kontrol veya test amacıyla yapılan uçuşlar. Söz konusu hava taşıtının bir yere nakli veya konuşlandırılması (intikal uçuşları) amacıyla yapılan uçuşlar bunun dışındadır. Uçuş planının 18.hanesindeki açıklama; ör; RMK/Calibration of VOR vs. şeklinde yer alır.

7.1.5 **H:** İnsanı yardım amaçlı yapılan uçuşlar normal olarak ücrete tabidir. Ancak, faturalandırmayı müteakip şirketten gelebilecek talep üzerine muafiyet tanınması ilgili devletlerin onayına bağlıdır. Bu bakımdan uçuş planının 18.hanesinde STS/HUM gibi açıklamalar mevcut ise, şirket tarafından bilahare muafiyet talebinde bulunabileceği göz önünde bulundurularak, bu bilgiye de yer verilmelidir. Türk Hava Sahasında gerçekleşen insani yardım amaçlı uçuşlar alınan Makam Onayına istinaden permilerinde bu hususun belirtilmesi ve ticari uçuş yapılmaması koşulu ile yol ücretlerinden muaf tutulabilmektedir.

7.1.6 **P:** Opsiyonel muafiyet (muafiyetin isteğe bağlı olması) kategorisinde yer alan gümrük ve polis uçuşları, TC Tescilli hava araçlarıyla gerçekleştirilmeleri halinde Ülkemizde yol ücretlerinden muaf tutulacaktır.

7.1.7 **Y:** IFR/VFR karma uçuşlar.

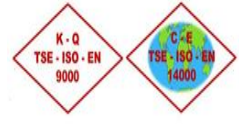
7.1.8 **M:** EUROCONTROL üyesi ülkelerin askeri uçuşları.

7.1.9 **X:** EUROCONTROL üyesi olmayan ülkelerin askeri uçuşları.

7.1.10 Sirküler uçuşların yol ücretlerinden muaf tutulması üye devletlerin inisiyatifine bırakılmıştır. Sirküler uçuşlar Ülkemizde halen muaf olmakla birlikte, ileride ücrete tabi olması halinde, ücretin hesaplanabilmesi için uçuşta kat edilen mesafe bilgisine ihtiyaç duyulabilecektir.

7.2 Yukarıdaki kodlardan herhangi biri kullanılarak bildirilen bir uçuşun EUROCONTROL CRCO tarafından yol ücretlerinden muaf tutulacağından hareketle, yanlış kodlama yapılması halinde ücretlendirilebilir uçuş ücretsiz hale gelerek gelir kaybına neden olurken, gerçekte muafiyet kapsamında olan bir uçuş da faturalandırılacağı için itiraza sebep olabilecektir. Bu nedenle, uçuş planının 18.hanesinin iyi incelenmesi büyük önem arz etmektedir. Uçuş Planının incelenmesini müteakip, Uçuş Takip Sistemi kapsamında muafiyetlere karşılık gelen mevcut uçuş amacı kodları arasından doğru olanının seçilmesi hususunda hassasiyet gösterilmesi gerekmektedir. EUROCONTROL'e iletilecek uçuşların kodlamasında aşağıdaki uçuş amaçları büyük önem taşımaktadır:

- 260 Divert (kalkış meydanına dönüş)
- 270 Divert (yedek meydanlardan (alternate aerodrome) birine veya bunların dışında bir meydana iniş)
- 310-320-321 VIP uçuşları
- 330-331-332 Askeri uçuş
- 440 Eğitim uçuşları

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 11 / 19

8- UÇUŞ YOLU VE/VEYA VARİŞ LİMANI DEĞİŞEN UÇUŞLAR (Diverted Flights)

Doküman 716028 de belirtildiği üzere Divert uçuş bilgileri büyük önem arz etmektedir. "Uçuş Takip Sistemi Uygulama Yönergesi" ile söz konusu dokümanda bu konuya ilişkin bilgilerin uyumlu olması açısından Divert ile ilgili uygulama aşağıdaki gibidir.

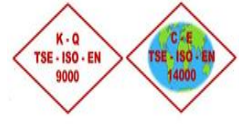
Divert eden uçuşlar (*uçuş yolu ve/veya varış meydanı değişmiş uçuşlar*) için, "Permi, FIR, Uçuş Amacı ve Meydan Bilgileri Düzeltme" ekranı aracılığı ile **uçuş amacı kodu** "270" seçilir. Kalkışın gerçekleştiği Havalimanı tarafından, **Divert Meydan** hanesine divert edilen meydanın dörtlü kodu yazılır. (Referans: "Uçuş Takip Sistemi Uygulama Yönergesi") İniş yapılan meydan tarafından aynı şekilde 270 kodu seçilerek, inilen meydanın ICAO yer göstergesi yeni varış meydanı olarak yazılır, "Divert Meydan" hanesinde ise planlanan ancak inilmeyen meydanın dört harfli ICAO yer göstergesi belirtilir.

9- DÜZELTME TALEPLERİ VE İTİRAZLAR

9.1 Uçuş mesajlarında yer alan bilgilerin EUROCONTROL CRCO'daki eşleştirme sisteminde tanınmadığı (tescil, işletici adı gibi) durumlarda uçuşa ilişkin bilgiler bu sistem tarafından otomatik olarak reddedilmekte ve düzeltilmesi (**correction**) talebi ile bildiren ülkeye geri gönderilmektedir. Uçuş ücreti hava aracı işleticisine fatura edildikten sonra işleticinin itiraz etmesi ise itiraz (**claim**) yazısı alınmasına sebep olmaktadır. Düzeltme talepleri ve itiraz başvuruları alındığında Eurocontrol Şube Müdürlüğü tarafından incelenmekte, gerek görüldüğünde Havalimanları ile yazışılarak neticesinden EUROCONTROL'e bilgi verilmektedir. Sıklıkla düzeltme ve itiraza konu olan kodlar ve açıklamaları aşağıda belirtilmektedir. Söz konusu kodların tamamı Doc.716028'de (~~Milli İdareler ile Yol Ücretleri Merkez Ofisi Arasında Bilgi Alışverişi sayfa (21,22, 24, 29, 30 ve sayfa 31)~~) yer almaktadır.

9.2 DÜZELTME TALEPLERİ

DÜZELTME TALEBİ KODLARI VE ANLAMLARI		GEREKEN EYLEM
41	Tescil işaretinin CRCO tarafından bilinmemesi	Tescil işaretinin doğruluğunun kontrol edilmesi, doğru ise sahibinin veya işleticisinin tüm ayrıntılarının ve azami kalkış ağırlığının belirtilmesi.
42	Hava taşıtı sahibi veya işleticisinin değiştiği bilgisinin verilmesi	Hava taşıtı yeni sahibi veya işleticisi hakkındaki tüm bilgilerin verilmesi.
45	Uçuş tanıtma işaretinin üçlü kodunun 8585 ICAO belgesinde yayınlanmamış ve CRCO tarafından bilinmiyor olması (uçuş mesajında belirtilen uçuş tanıtma işareti üçlü kodu doğru değil ya da yeni bir koddur)	Uçuş tanıtma üçlü kodunun doğruluğunun kontrol edilmesi. Şayet yeni bir kod ise, işleticisinin adı ve adresi ile hava taşıtı tescil işareti ve azami kalkış ağırlığının verilmesi.
52	Hava taşıtı tipinin 8643 sayılı ICAO belgesinde yayınlanmamış ve CRCO tarafından bilinmiyor olması.	Hava taşıtı tipinin doğruluğunun kontrol edilmesi. Hava taşıtı tipi doğru ise azami kalkış ağırlığı, işletici veya sahibi hakkındaki tüm ayrıntıların verilmesi.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 12 / 19

53	CRCO'ya göre bu işleticinin filosunda söz konusu hava taşıtı tipi bulunmamaktadır.	Hava taşıtı tipinin doğruluğunun kontrol edilmesi. Hava taşıtına ilişkin tüm detayların verilmesi.
----	--	--

9.3 İTİRAZ TALEPLERİ

İTİRAZ TALEBİ KODLARI		GEREKEN EYLEM
10	İptal edilmiş uçuş	Kullanıcının, kalkıştan önce iptal edilmiş olan planlanmış bir uçuşa itiraz etmesidir. Kontrol edilerek, teyit edilmesi.
11	Kullanıcı tarafından bilinmeyen uçuş	İtirazda bulunan kullanıcının uçuşu tanımadığıdır. Uçuş tarihi, kalkış/bildirim zamanı, ICAO 3-harfli işletici tanıtması veya tescil yanlış olabilir, kontrol edilerek düzeltilmesi.
12	Hatalı uçak tipi	Faturadaki hava taşıtı tipi yanlış olduğu için itiraz etmesidir. Varsa değişiklik (CHG) mesajları dikkate alınmalı.
13	Kalkış meydanı hatası	Kontrol edilerek düzeltilmesi.
14	Variş meydanı hatası	Kontrol edilmesi, var ise herhangi bir değişiklik ve DIV (meydan değişikliği) mesajlarının dikkate alınması gerekmektedir.
15	VFR Uçuş	Kullanıcının, uçuşun bir kısmının veya tamamının VFR olduğunu iddia etmesidir. Uçuş planının ve VFR uçuşlara elverişli olan gün doğumu (SR) ve gün batımı (SS) saatlerinin dikkate alınması.
16	Eğitim Uçuşları	Kullanıcının, uçuşun eğitim muafiyetlerinden yararlanabileceğini iddia ettiğini göstermektedir. Uçuş planındaki tüm ayrıntılarının verilmesi.
18	Diğer Muafiyetler	Kullanıcının, uçuşun diğer muafiyetlerden birinden (Devlet, SAR veya Kalibrasyon) yararlanabileceğini iddia ettiğini göstermektedir. Uçuş planındaki bilgiler esas alınmalıdır.
40	Mükerrer Bildirim	Tarih veya çağrı adının hatalı kaydedilmesi nedeniyle, aynı uçuşa mükerrer ücret tahakkuk ettirildiğine dair kullanıcı itirazıdır. Kontrol edilerek, yanlışların düzeltilmesi veya farklı uçuşlar söz konusu ise, tüm ayrıntıların bildirilmesi.
99	Birden fazla itiraz sebebi	Bu tür itirazlarda, uçuşa ait tüm bilgilerin kontrol edilmesi gerekir.

EUROCONTROL, ülkelere, düzeltme taleplerinin cevaplandırılması için ~~15-gün~~ 7 gün, itirazların cevaplandırılması için ise 21 gün süre tanımaktadır. Cevaplandırma süreleri yıllık istatistikler vasıtasıyla da yakından takip edilmektedir. Söz konusu sürelerin kesinlikle aşılmaması ve Genel Müdürlüğümüz Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğü tarafından ilgili Havalimanına iletilen tüm düzeltme, itiraz, mükerrer uçuş bildirim, ilave bilgi talebi gibi yazışmaların irdelenerek, cevaplarının en kısa sürede ve en geç bir hafta içerisinde Genel Müdürlüğümüz Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğüne iletilmesi gerekmektedir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ	 		
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 13 / 19

10- UÇUŞLARIN KAYDEDİLMESİ VE BİLDİRİMİ

10.1 Herhangi bir güne ait uçuş bilgileri ilgili Havalimanı tarafından Uçuş Takip Sistemine uygun olarak kaydedilir. ~~Uçuş Takip Sistemine dahil olmayan Havalimanları (Antalya Gazipaşa, Zonguldak Çaycuma ve Eskişehir Sivil Havaacılık Yüksek Okulu) ise istenilen uçuş bilgilerini form 3600'e işleyerek Seyrüsefer Daire Başkanlığına iletir.~~

10.2 ~~Uçuşun olmadığı günler için, kayıtlarımızın tam olması ve gereksiz takibatın önlenmesi bakımından, Havalimanları "(gün) / (ay) / (yıl) tarihinde uçuşumuz yoktur/olmamıştır" şeklinde bir mesaj göndereceklerdir. Bu mesajlar her bir gün için ayrı olarak iletilecektir. Söz konusu mesajlar faks veya elektronik posta ile de gönderilebilecektir.~~

10.3 Gerçekleşen uçuşlara ilişkin bilgilerden EUROCONTROL'e iletilecek olanlar, bir bilgisayar yazılımı yardımı ile otomasyon ortamında seçilerek, Genel Müdürlüğümüz kayıtlarına aktarılmakta, bilahare Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğünce detaylı bir şekilde incelemeye tabi tutularak, gerekli düzeltmeler ve muafiyet kodlamaları yapılmaktadır. Gerekli kontrollerden geçirilen bilgiler, daha sonra EUROCONTROL CRCO'ya iletilecek ilgili günün trafiklerine aktarılır. Uçuş bilgileri Eurocontrol Şubesi tarafından sistemden alındıktan sonra Havalimanlarınca sistemde, bu bilgiler üzerinde yapılacak değişiklik ve ilaveler adı geçen Şubece görülemeyeceğinden, yapılan güncellemelerden Eurocontrol Şube Müdürlüğünün haberdar edilmesi (e-mail, faks, v.s.) gerekmektedir. Aksi takdirde, CRCO'ya gönderilmesi gerekirken seçilemediğinden dolayı gönderilmeyen trafikler gelir kaybına neden olacaktır.

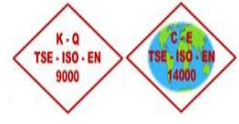
11- KKTC UÇUŞLARI

KKTC ile Ülkemiz FIR'ı dahilinde gerçekleşen uçuşlara ilişkin bilgiler, CRCO'ya iletilecek uçuş bilgilerinde olduğu gibi, Uçuş Takip Sistemi kapsamında sisteme girilecektir. ~~Uçuş Takip Sistemine dahil olmayan Havalimanları ise KKTC uçuşlarını diğer uçuşlarından ayrı olarak Başkanlığımıza iletilmelidirler.~~

12- EKSİK VEYA MÜKERRER BİLDİRİM

12.1 Hava sahamızda gerçekleşen uçuşların Uçuş Takip Sistemine girilmesinin unutulması veya bu proje dışındaki Havalimanlarınca tarafımıza iletilen kayıtlarda yer almaması halinde, eksik bildirim dolayısıyla da gelir kaybı yaşanacağından, hiçbir uçuşun unutulmamasına azami dikkat gösterilmelidir. Bildirilmesi unutulmuş uçuşlar tespit edildiğinde, gecikmeli de olsa, Genel Müdürlüğümüz Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğüne iletilmelidir. Eksik uçuşlar tespit edildiğinde tahakkuk ve tahsil edilmek üzere Genel Müdürlüğümüz Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğünce ilave uçuş olarak EUROCONTROL CRCO'ya gönderilir.

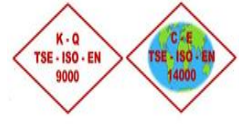
12.2 Bunun tersi olarak, aynı uçuş bilgisinin kayıtlara birden fazla kez işlenerek veya bir başka üye devletin sorumluluğunda bulunan bir uçuşun aynı zamanda Ülkemiz tarafından da EUROCONTROL CRCO'ya bildirilmesi durumunda mükerrer bildirim meydana gelmektedir. ~~Örneğin, Almanya'dan kalkan bir uçuşun bildirim sorumluluğu, EUROCONTROL üyesi olan Almanya'ya ait iken, söz konusu uçuşun Ülkemiz tarafından bildirilmesi gibi.~~ Mükerrer bildirimler ise, EUROCONTROL CRCO sisteminde tespit edilerek, mükerrer olan (FIR giriş saati daha sonra olan uçuş) bilgileri

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 14 / 19

doğrudan silinmektedir. Silindiği belirtilen uçuşlara ait bir liste, kontrol edilmek üzere ilgili Ülkelere gönderilmektedir. İş yükünün gereksiz yere artırılmaması bakımından bu hususa da dikkat edilmesi ile birlikte, bir uçuşun bildirim sorumluluğunun Ülkemize mi ya da başka bir üye devlete mi ait olduğu hususunda tereddüde düşülmesi halinde, eksik bildirim olmaması açısından, bu uçuşlar Genel Müdürlüğümüz Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğüne mutlaka bildirilmelidir.

13- BEKLENMEDİK DURUMLAR

Havalimanları uçuşların Genel Müdürlüğümüze belirtilen süre içerisinde gönderilmesi veya uçuş planlarının bilgi amaçlı sağlanması esnasında herhangi bir aksaklık (faks, e-mail, AIT veya hat arızası gibi) yaşanması halinde Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Eurocontrol Şube Müdürlüğü ile en kısa sürede temasa geçilerek, gönderme takviminde gecikmeye mahal vermemek üzere alternatif iletim yöntemleri belirlenmelidir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 15 / 19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
EUROCONTROL'e Bildirim Sorumluluğu
Ülkemize Ait Uçuşların Bölgeleri/ FIR'ları

1) Türkiye (LTXX) FIR'ı (Ankara ve İstanbul FIR'ları) dahilindeki bir Havalimanından kalkış yapan tüm IFR uçuşlar.

2) "R" ve "Z" bölgelerindeki bir ülke FIR'ından kalkan ve Ülkemiz FIR'ına (LTXX) giren tüm IFR uçuşlar, Rusya Federasyonu (URXX) üzerinden geçerek, Ülkemiz FIR'ına (LTXX) girmişlerse, Ermenistan FIR'ı (UDXX), Gürcistan FIR'ı (UGXX) ve **Ukrayna (UKXX)** üzerinden giriş yapacaklar hariç olmak üzere; EUROCONTROL'e Ülkemiz tarafından bildirilecektir.

RXXX Bölgesi:

a) RCXX	→ Çin Cumh.	FIR
b) RJXX	→ Japonya	FIR
c) RKXX	→ Kore Cumh.	FIR
d) ROXX	→ Japonya	FIR
e) RPXX	→ Filipinler	FIR

ZXXX Bölgesi:

a) ZBXX	→ Çin Cumh.	FIR
b) ZGXX	→ Çin Cumh.	FIR
c) ZHXX	→ Çin Cumh.	FIR
d) ZJXX	→ Çin Cumh.	FIR
e) ZKXX	→ Kore DHC ¹	FIR
f) ZLXX	→ Çin Cumh.	FIR
g) ZMXX	→ Mongolya	FIR
h) ZPXX	→ Çin Cumh.	FIR
i) ZSXX	→ Çin Cumh.	FIR
j) ZUXX	→ Çin Cumh.	FIR
k) ZWXX	→ Çin Cumh.	FIR
l) ZYXX	→ Çin Cumh.	FIR

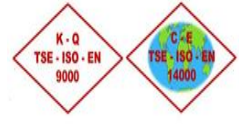
¹ Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
	Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	

- 3) Ermenistan FIR'ına (UDXX), Gürcistan FIR'ına (UGXX) ve Ukrayna (UKXX) dahil bir Havalimanından kalkışla doğrudan Ülkemiz FIR'ına (LTXX) giriş yapanlar ile, Ülkemiz FIR'ına Ermenistan FIR'ı (UDXX), Gürcistan FIR'ı (UGXX) ve Ukrayna (UKXX) üzerinden giriş yapacaklar hariç olmak üzere; "U" bölgesinde yer alan aşağıdaki diğer Ülke FIR'larından kalkan

<u>UXXX</u> <u>Bölgesi:</u>		
a)	UAXX → Kazakistan	FIR
b)	UCXX → Kırgızistan	FIR
c)	UBXX → Azerbaycan	FIR
d)	UEXX → Rusya Federasyonu	FIR
e)	UHXX → Rusya Federasyonu	FIR
f)	UIXX → Rusya Federasyonu	FIR
g)	UKXX → Ukrayna	FIR
h)	ULXX → Rusya Federasyonu	FIR
i)	UMXX → Belarus	FIR
j)	UMXX → Rusya Federasyonu	FIR
k)	UNXX → Rusya Federasyonu	FIR
l)	UOXX → Rusya Federasyonu	FIR
m)	URXX → Rusya Federasyonu	FIR
n)	USXX → Rusya Federasyonu	FIR
o)	UTXX → Tacikistan	FIR
p)	UTXX → Türkmenistan	FIR
q)	UTXX → Özbekistan	FIR
r)	UUXX → Rusya Federasyonu	FIR
s)	UWXX → Rusya Federasyonu	FIR

ve Ülkemiz hava sahasına yine doğrudan "U" bölgesi veya, İran FIR'ı (OIXX) üzerinden giriş yapan tüm IFR uçuşlar.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 17 / 19

4) “O”, “V” ve “W” bölgelerindeki bir ülke FIR’ından kalkan,

<u>OXXX Bölgesi</u>			
a)	OAXX	→ Afganistan	FIR
b)	OBXX	→ Bahreyn	FIR
c)	OEXX	→ S.Arabistan	FIR
d)	OIXX	→ İran	FIR
e)	OJXX	→ Ürdün	FIR
f)	OKXX	→ Kuveyt	FIR
g)	OLXX	→ Lübnan	FIR
h)	OMXX	→ BAE ²	FIR
i)	OOXX	→ Umman	FIR
j)	OPXX	→ Pakistan	FIR
k)	ORXX	→ Irak	FIR
l)	OSXX	→ Suriye	FIR
m)	OTXX	→ Katar	FIR
n)	OYXX	→ Yemen	FIR

<u>VXXX Bölgesi:</u>			
a)	VAXX	→ Hindistan	FIR
b)	VCXX	→ Srilanka	FIR
c)	VDXX	→ Kamboçya	FIR
d)	VEXX	→ Hindistan	FIR
e)	VGXX	→ Bangladeş	FIR
f)	VHXX	→ Hong Kong	FIR
g)	VIXX	→ Hindistan	FIR
h)	VLXX	→ Lao DHC ³	FIR
i)	VMXX	→ Makao, Çin	FIR
j)	VNXX	→ Nepal	FIR
k)	VOXX	→ Hindistan	FIR
l)	VQXX	→ Bhutan	FIR
m)	VRXX	→ Maldivler	FIR
n)	VTXX	→ Tayland	FIR
o)	VVXX	→ Vietnam	FIR
p)	VYXX	→ Myanmar	FIR

<u>WXXX Bölgesi:</u>			
a)	WAXX	→ Endonezya	FIR
b)	WBXX	→ Brunei	FIR
c)	WBXX	→ Malezya	FIR
d)	WIXX	→ Endonezya	FIR
e)	WMXX	→ Malezya	FIR
f)	WPXX	→ Doğu Timor	FIR
g)	WRXX	→ Endonezya	FIR
h)	WSXX	→ Singapur	FIR

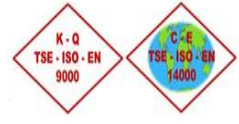
ve Ülkemiz FIR’ına

a)	OIXX	→ İran	FIR
b)	ORXX	→ Irak	FIR
c)	OSXX	→ Suriye	FIR

FIR’ları üzerinden giriş yapan tüm IFR uçuşlar.

² Birleşik Arap Emirlikleri

³ Lao Demokratik Halk Cumhuriyeti

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 18 / 19

5) “F” ve “H” bölgelerindeki bir ülke FIR’ından kalkan,

FXXX Bölgesi;		
a) FAXX	→ Güney Afrika	FIR
b) FBXX	→ Botswana	FIR
c) FCXX	→ Kongo	FIR
d) FDXX	→ Svaziland	FIR
e) FEXX	→ Orta Afrika Cumh.	FIR
f) FGXX	→ Ekvator Ginesi	FIR
g) FHXX	→ Ascension Adası	FIR
h) FIXX	→ Mauritius	FIR
i) FJXX	→ İng. Hint Okyanusu Toprağı	FIR
j) FKXX	→ Kamerun	FIR
k) FLXX	→ Zambiya	FIR
l) FMXX	→ Komor	FIR
m) FMXX	→ Madagaskar	FIR
n) FMXX	→ Reunion	FIR
o) FNXX	→ Angola	FIR
p) FOXX	→ Gabon	FIR
r) FPXX	→ Sao Tome & Principe	FIR
s) FQXX	→ Mozambik	FIR
t) FSXX	→ Seyşel Adaları	FIR
u) FTXX	→ Çad	FIR
v) FVXX	→ Zimbabve	FIR
w) FWXX	→ Malavi	FIR
x) FXXX	→ Lesoto	FIR
y) FYXX	→ Namibya	FIR
z) FZXX	→ Kongo Dem.Cumh.	FIR

HXXX Bölgesi;		
a) HAXX	→ Etyopya	FIR
b) HBXX	→ Brundi	FIR
c) HCXX	→ Somali	FIR
d) HDXX	→ Cibuti	FIR
e) HEXX	→ Mısır	FIR
f) HHXX	→ Eritre	FIR
g) HKXX	→ Kenya	FIR
h) HLXX	→ Libya AHC ⁴	FIR
i) HRXX	→ Ruanda	FIR
j) HSXX	→ Sudan	FIR
k) HTXX	→ Tanzanya BC ⁵	FIR
l) HUXX	→ Uganda	FIR

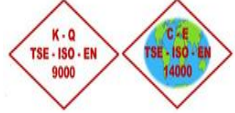
ve daha önce bir başka EUROCONTROL üyesi devlet FIR’ından geçmeksizin (örn: GKRY, Nikosya FIR) Ülkemiz hava sahasına Irak (ORXX) veya Suriye (OSXX) FIR’ları üzerinden giriş yapan tüm IFR uçuşlar.

6) İsrail (LLXX) FIR’ından kalkan ve daha önce bir başka EUROCONTROL üyesi devlet FIR’ından geçmeksizin (örn: GKRY, Nikosya FIR) Ülkemiz hava sahasına Irak (ORXX) veya Suriye (OSXX) FIR’ları üzerinden giriş yapan tüm IFR uçuşlar, EUROCONTROL’e iletilmek üzere Genel Müdürlüğümüze (Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı) bildirilecektir.

Not: Bu liste 01.11.2021 tarihi itibariyle geçerli olup, EUROCONTROL’e yeni üye ülkeler olması halinde değişebilecektir.

⁴ Libya Arap Halk Cemahiriyesi

⁵ Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EUROCONTROL'E İLETİLECEK UÇUŞ BİLGİLERİNE İLİŞKİN YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 30.11.1998	Değ. Tarihi: 03.12.2021	Değ. No: 7	Sayfa: 19 / 19

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Son Hükümler

Yürürlük

İşbu Yönerge, Makamca onaylandığı tarih itibariyle yürürlüğe girer.

Yürütme

Bu Yönerge hükümlerini DHMİ Genel Müdür yürütür.

Hüseyin KESKİN
Genel Müdür